

Wat is een kadernota?

Ieder voorjaar stelt de gemeente de kaders vast waarbinnen in het najaar de begroting voor het komend boekjaar, en het perspectief voor de daarop volgende jaren, wordt gemaakt. Op 26 mei heeft het College van B&W de concept-kadernota vastgesteld. De gemeenteraad stelt de kadernota definitief vast op 9 juli a.s..

Wat staat er in de huidige kadernota?

- We brengen de basis duurzaam op orde en werken aan randvoorwaarden als een toekomstbestendige organisatie, bestuurskracht en onze positie in de regio.
- Dit doen we niet alleen om te voldoen aan onze wettelijke taken, maar juist ook vanwege de ambities die wij met onze inwoners, bedrijven en instellingen in het kader van onze Toekomstvisie hebben geformuleerd: Krachtig & Betrokken, Vitaal & Veerkrachtig, Duurzaam en Leefbaar & Levendig.
- Zelfstandigheid is daarbij geen doel op zich, maar naar onze mening de beste, meest logische en efficiëntste manier om regie te houden over ons voorzieningenniveau, en de uitdagingen waar Scherpenzeel voor staat in verbinding met onze samenleving te kunnen adresseren.
- We koesteren onze stevige vermogenspositie en brengen inkomsten en uitgaven in balans. Omdat we niet willen bezuinigen op ons voorzieningenniveau is belastingverhoging de enige optie. OZB verhoging is een sluitpost.
- Dankzij die keuze kunnen we blijven investeren in preventie en maatwerk-dienstverlening, met laagdrempelige voorzieningen dichtbij de Scherpenzeelers. We hebben een ambitieus woningbouwprogramma en gaan van De Breehoek het cultureel, sportief en bestuurlijk hart van Scherpenzeel maken.

Wat gaat Scherpenzeel de komende jaren doen?

De komende jaren gaan we hard aan de slag met alle ambities uit de Toekomstvisie: Krachtig & Betrokken, Vitaal & Veerkrachtig, Duurzaam en Leefbaar & Levendig. Een aantal zaken pakken we al op korte termijn op, andere zaken staan over een paar jaar op de agenda. Aan de hand van onze 'roadmap' hebben we onze acties voor de komende jaren in beeld gebracht.

De Breehoek

Het meest in het oog springend is het nieuwe concept dat is bedacht voor De Breehoek. Het bestuur van Kulturhus de Breehoek en het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Scherpenzeel willen van de Breehoek dé huiskamer maken voor sportief, cultureel, maatschappelijk en bestuurlijk Scherpenzeel. Een impressie daarvan is te vinden op <https://youtu.be/qVyHxExVebM> We zijn trots op het concept dat we hebben bedacht en willen dit samen met huidige en toekomstige gebruikers van de Breehoek gaan uitwerken.

Wat zijn de voordelen van dit plan?

We slaan verschillende vliegen in 1 klap:

- We bieden een bredere basis voor De Breehoek (minder exploitatieverlies)
- De Breehoek krijgt een 'facelift', en in de centrale hal maken we een Lounge waar verschillende groepen gebruikers elkaar kunnen ontmoeten. Zo ontstaat meer 'reuring'.
- We brengen maatschappelijke functies bij elkaar, zodat meer samenwerking ontstaat
- De Bibliotheek krijgt een frisse start op de begane grond
- De sportverenigingen en alle andere gebruikers kunnen gewoon gebruik blijven maken van de sporthal en de andere ruimtes in De Breehoek

Waarom een nieuw plan voor De Breehoek?

In Scherpenzeel hebben we een schitterend Kulturhus dat eigenlijk een maatje te groot is voor Scherpenzeel. Op dit moment bedraagt het exploitatietekort bijna 3 ton op jaarbasis. Maar De Breehoek is te belangrijk voor Scherpenzeel! Met het concept wat er nu ligt houden we de kosten binnen de perken, en kunnen we toch van De Breehoek blijven genieten.

Waarom wil de gemeente naar De Breehoek?

Gemeenten zijn verplicht om per 2023 minimaal energielabel C te hebben, en per 2030 energielabel A. Het verduurzamen van het huidige gemeentehuis aan de Stationsweg zou enorm duur worden. De gemeente is dus op zoek naar een ander gemeentehuis. Nieuwbouw is een optie (en zou op zich goedkoper zijn), maar door naar De Breehoek te gaan slaan we meerdere vliegen in 1 klap.

Wat kost dit plan? En wie gaat dat betalen?

De totale investering is geraamd op ca. 1,6 mln. De gemeente gaat dit financieren. Het bestaande gemeentehuis op de Stationsweg wordt dan verkocht.

Is zeker dat dit plan doorgaat?

Dit is een eerste concept. Er moet nog een heleboel worden uitgewerkt, bijvoorbeeld technisch, bouwkundig en juridisch. Dat willen we samen met de huidige en toekomstige gebruikers gaan doen. En het zou natuurlijk best kunnen dat er dingen anders moeten dan nu is bedacht. Maar we hebben met De Breehoek afgesproken dat we gaan proberen daar samen, in lijn met het concept dat er nu ligt, uit te komen.

Uiteindelijk zal de gemeenteraad een investeringsbeslissing nemen op basis van een uitgewerkt en gedragen plan.

Kan herindeling nog roet in het eten gooien?

Als Scherpenzeel niet zelfstandig blijft verliest De Breehoek de gemeente als huurder (nu o.a raadszaal). Het tekort op De Breehoek loopt dan op naar 4 ton per jaar. Het is de vraag of dat de herindelingsgemeente dat kan en wil betalen.

Wat gebeurt er met de Bibliotheek?

De bibliotheek krijgt in De Breehoek straks een geweldige leesruimte in de centrale hal. En een klein eigen kantoor. Hoe dat er precies gaat uitzien willen we ook samen met de bibliotheek uitwerken. Op de bibliotheek was een bezuiniging van 100 K aangekondigd. Door een combinatie van maatregelen, o.a. de deal met de Breehoek, hoeven we minder fors te bezuinigen op de bieb, en kunnen we de bieb ook nog eens gratis huisvesting aanbieden (kleine eigen ruimte en lounge nieuwe Breehoek). Uiteindelijk blijft er een bezuinigingsdoelstelling van 27 K over voor de bieb.

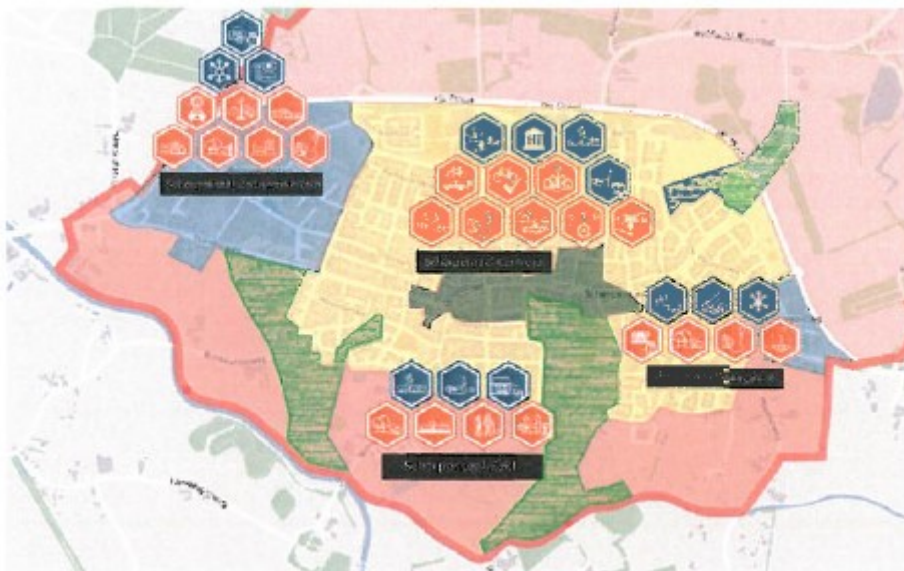
De bieb hoeft dus veel minder te bezuinigen. Helpt u met dat laatste stukje? Ze kunnen veel meer betalende leden gebruiken. Wie wordt er lid van de bieb?

Biedt deze Kadernota garanties voor het Voorzieningenniveau op lange termijn?

In deze Kadernota hebben we de gemeentelijke bijdrage aan ons voorzieningenniveau in ieder geval structureel gedekt. Maar de belangrijkste impuls gaat komen van de bevolkingsgroei. Tot 2030 gaan we ca. 1000 woningen opleveren. Als u, en al die nieuwe inwoners, de boodschappen blijven doen in ons dorp, en lid blijven van de sportvereniging, bibliotheek en zwembad, dan biedt dat een nog stevigere basis voor ons voorzieningenniveau.

Waar wordt er gebouwd?

Scherpenzeel gaat de komende 10 jaar bijna 1000 woningen bouwen. Naast een aantal nieuwe woonwijken, zoals Akkerwinde, gaat het ook om inbreiding binnen de bestaande bebouwde kom. Bestaande panden worden gesloopt om plaats te maken voor nieuwbouw. We bouwen binnen de contouren zoals vastgesteld in de Nota van Uitgangspunten voor de Omgevingsvisie Scherpenzeel. Hierin wordt vooral ten zuiden van de bestaande contouren gebouwd. Ook is een aantal gebieden aangewezen (de 'groene longen') die zorgen dat het open, groene karakter van ons dorp wordt bewaakt.

Komen er bezuinigingen in het sociaal domein?

Veel gemeenten in Nederland kampen met kostenstijgingen in het sociaal domein. In onze Kadernota hebben we rekening gehouden met alle kosten voor zover we die kunnen overzien. Zekerheidshalve

hebben we ook de Rijksbijdrage voor jeugdzorg (165.000 euro) nog niet ingeboekt, omdat daarover nog geen zekerheid is. Dus voorlopig is alles structureel afgedekt en kan het alleen maar meevallen. Mocht er alsnog iets tegenvallen, dan hebben we daar een spaarpotje voor van 1,2 miljoen euro voor het sociaal domein. Dus voorlopig verwachten we daar niet op te hoeven bezuinigen.

Wel denken we 'winst' te kunnen halen uit een betere samenwerking in De Breehoek. In Scherpenzeel hebben we heel veel welzijnsorganisaties die ieder voor zich geweldige dingen doen. Daar zijn we heel trots op! Maar er zit ook veel overlap tussen. Als we er in slagen de welzijnsorganisaties in De Breehoek samen te brengen, dan kunnen we efficiënter samenwerken (synergie).

Wat staat er over duurzaamheid in de Kadernota?

In de Roadmap hebben projecten als de Regionale Energie Strategie en warmtenet een prominente rol. Vanuit de opbrengsten van de grondexploitaties gaan we daar komende jaren flink in investeren. We vinden het heel belangrijk dat er bijv. een warmtenet komt waar ook bestaande woningen op kunnen worden aangesloten. Ook hebben we aandacht voor biodiversiteit en landschapsbeheer, en gaan we onderzoeken hoe we Scherpenzeel nog meer circulair kunnen maken.

Wat wordt er gedaan aan de bereikbaarheid van Scherpenzeel?

We hebben oog voor de OV verbindingen en het opwaarderen van de N224. Dat zijn echter zaken waarvoor we bij de provincie moeten lobbyen. Die staan daarom niet in onze Kadernota.

Voor wat betreft onze eigen wegen zorgen we dat wegen in goede staat zijn zonder aan kapitaalvernietiging te doen. Want als een weg financieel is afgeschreven, maar technisch nog in orde is, zien wij geen reden om geld uit te geven voor onderhoud.

Wat staat er in de Kadernota over bestuurskracht?

Scherpenzeel moet en wil hier de komende jaren flink in investeren. Maar we beseffen ons dat de Scherpenzeelse politiek op dit moment erg verdeeld is. We denken dat we pas echt kunnen werken aan bestuurskracht als de provincie ons duidelijkheid geeft over onze toekomstige bestuurlijke inbedding (zelfstandigheid of herindeling).

Hoeveel gaat de OZB omhoog?

De komende vier jaar gaan we de OZB elk jaar met 6 % verhogen. In totaal komt dat neer op zo'n 90 euro per gemiddeld huishouden. Dat doen we natuurlijk alleen als dat echt nodig blijkt. In de Kadernota hebben we nu rekening gehouden met een aantal zaken die misschien meevallen, bijv. een CAO loonstijging die niet doorgaat (maar waar we alvast wel geld voor hebben gereserveerd), of een uitkering van de Rijksoverheid die misschien nog komt (165.000 euro per jaar). Als dat zo is, hoeven we de belasting niet te verhogen.

Kunnen we iets zeggen over wat de lasten bij herindeling zouden zijn?

Dat is appels met peren vergelijken. De lastenverhoging hier is nodig omdat we moeten investeren in de organisatie, zonder ons voorzieningenniveau te bezuinigen.

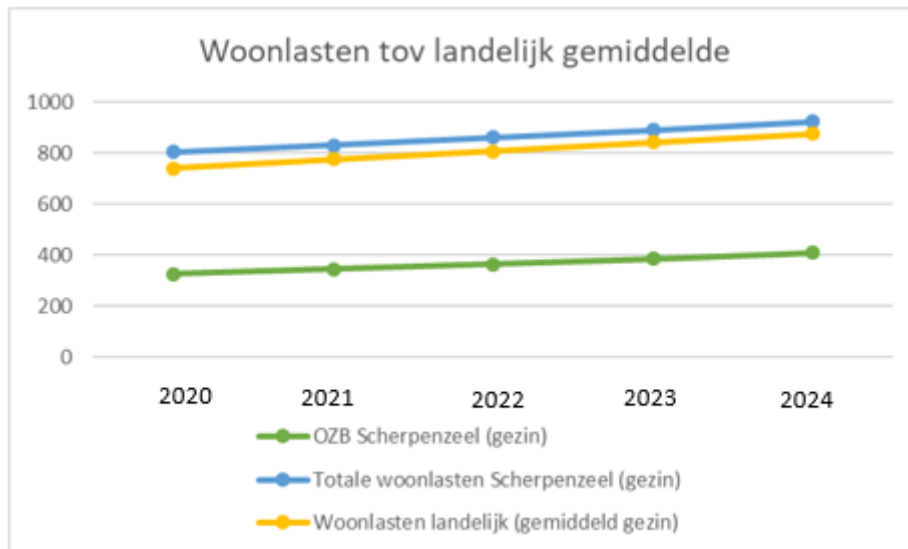
Het is de vraag of de nieuwe gemeente straks bereid is om al die voorzieningen overeind te houden. En of er bijvoorbeeld ook in dat geval meer ambtenaren nodig zouden zijn. In dat geval zouden ook daar de lasten worden verhoogd. Of uiteindelijk toch snijden in voorzieningen.

We hadden daar graag zekerheid over gehad, en hebben die vraag ook aan Barneveld voorgelegd. Barneveld heeft aangegeven hier niet met zekerheid iets over te kunnen zeggen. Er zijn dus geen garanties bij herindeling.

Hoe verhoudt de lastenstijging in Scherpenzeel zich tot het landelijk beeld?

Het lastige is dat wij geen glazen bol hebben over hoe de toekomst er uit gaat zien. Bovendien hebben veel gemeenten aangegeven geen Kadernota / financieel meerjarenperspectief te publiceren.

In onze kadernota is een OZB verhoging aangekondigd. De rioolheffing, afvalstoffenheffing etc. worden alleen geïndexeerd. Als we afgaan op de trend van de laatste jaren (cijfers CPB / COELO) dan zullen de lasten elders in 't land ook flink gaan stijgen, en relatief harder dan bij ons. Op dit moment liggen de lasten in Scherpenzeel bijna 9% boven het landelijk gemiddelde (dat geldt overigens voor meer kleine gemeenten). In 2024 zou dat, als de landelijke trend van de laatste jaren wordt doorgezet, nog maar 5 % zijn. Verhoudingsgewijs worden we dus minder duur ten opzichte van de rest van Nederland.

Hoe staat het met de reserves van Scherpenzeel?

We investeren in het wegwerken van een aantal kwetsbaarheden, en ook 4,5 ton per jaar aan projecten: voorzieningen, dienstverlening etc. Dat is ook goed, want daar wordt Scherpenzeel alleen maar beter van.

In de eerste jaren daalt het weerstandsvermogen nog als gevolg van de incidentele dekking van onze ambtelijke uitbreiding, en het wegwerken van achterstanden. Maar vanaf 2022 is de ambtelijke organisatie structureel gedekt, en de achterstanden zijn uiterlijk 2023 weggewerkt. Hoe onze reservepositie en weerstandsvermogen vanaf dat moment gaat groeien (met name a.g.v. grondexploitaties) wordt uitgewerkt in de begroting, die komend najaar verschijnt. We kunnen dat prima betalen. Het totaal aan middelen wat in de reserves van de gemeente Scherpenzeel zit stijgt van bijna 18 miljoen euro begin 2020 naar ruim 21 miljoen euro eind 2024. Op de langere termijn voorzien we een verdere stijging als gevolg van de inkomsten uit de grondexploitaties (15 – 20 miljoen tot 2030). Dus op de lange termijn trekken we de uitgaven die we komende jaren doen alsnog recht.

Gemeente Scherpenzeel heeft **geen** schulden.

Is er in de Kadernota ook rekening gehouden met de effecten van Corona?

De impact van Corona op de Nederlandse economie is groot. Hoe groot, dat weet nog niemand! Gelukkig zijn we in Scherpenzeel niet primair van toerisme of horeca afhankelijk. Ook in Scherpenzeel krijgen we aanvragen voor de landelijke steunmaatregelen (TOZO), maar dat past in het landelijk beeld. In vergelijking met de rest van Nederland hebben we gelukkig nog relatief weinig ontslagen gezien. Het aantal WW-aanvragen in april bleef met 6,6 % onder het Gelders gemiddelde van 13,7 % (bron: UWV). Maar natuurlijk, iedere baan is er 1 te veel.

Wat het effect op de uitkering uit het gemeentefonds gaat zijn is nog koffiedik kijken. We verwachten niet dat Corona veel impact zal hebben op onze grondexploitaties. De vraag in deze regio is enorm, en andere gemeenten hebben moeite hun woningbouwplannen te realiseren door de stikstofproblematiek. Dus ons risico daarin is beperkt.